

Jako zima o tisíci prosincích

- NÁSILÍ znamená pracovat 40 let, dostávat mizernou mzdu a lámat si hlavu, zda vůbec někdy půjdete do důchodu...
- NÁSILÍ znamená státní dluhopisy, vytunelované penzijní fondy a burzovní podvody...
- NÁSILÍ znamená být nuceni vzít si hypotéky, které nakonec splácíte, jakoby byly ze zlata...
- NÁSILÍ znamená právo managementu vyhodit vás, kdykoli se jim zachce...
- NÁSILÍ znamená nezaměstnanost, zaměstnání na dobu určitou, mzdu 400 euro se sociálním pojištěním nebo bez...
- NÁSILÍ znamená pracovní „úrazy“, když šéfové snižují náklady na bezpečnost svých pracujících...
- NÁSILÍ znamená být tvrdou prací dohnáni k onemocnění...
- NÁSILÍ znamená brát léky na nervy a vitamíny, abychom se vyrovnali s vyčerpávající pracovní dobou...
- NÁSILÍ znamená pracovat pro peníze, abychom si mohli koupit léky, kterými obnovíme svoji komoditu – pracovní sílu...
- NÁSILÍ znamená umírat na šablonovitých postelích v děsných nemocnicích, když nemáte na úplatek.

Proletáři z obsazené budovy GSEE, Atény, prosinec 2008

Loni v prosinci vál řeckými městy vítr povstání. Radostná a slavnostní atmosféra vánoc vzplála společně s vánočním stromem na náměstí Syntagma. Jiskru 6. prosince vykřesalo zavraždění 15letého studenta Alexise Grigoropoulose speciální policejní hlídkou.

Obecně lze prosincový sociální neklid charakterizovat jako násilnou proletářskou vzpouru, která propukla náhle, masově a divoce, a postupně uvolnila cestu méně násilným, nápaditějším a poetičtějším činům, kterých se ale účastnilo méně lidí.

Co se třídní kompozice vzpoury týče, sahala od středoškolských a vysokoškolských studentů až po mladé dělníky a nezaměstnané. Někteří ze studentů a dělníků byli přistěhovalci z druhé generace (většinou Albánci, i když mezi nimi byli také imigranti jiných národností) a nechyběli ani někteří starší dělníci s víceméně stabilním zaměstnáním.

Co do počtu, akcí, které nabraly podobu povstání, se postupně účastnilo více a více lidí. Prvního dne šlo jen o pár set antiautoritářů z Exarchie – místo vraždy – kteří začali násilné konfrontace s policajty. Později v noci proběhla z iniciativy studentů a levičáků spontánní demonstrace. Zúčastnilo se jí kolem 2000 lidí, kteří začali nepokoje na třídách Patission a Akadimias, zatímco stovka lidí rozmlátila ulici Ermou, nejkomerčnější ulici v Aténách. Nepokoje propukly také na ulicích Soluně, kde živelná demonstrace zamířila k centrální městské policejní stanici a zaútočila na ni.

Druhého dne se v ulicích objevilo přes 10 000 lidí (znovu většinou studentů a antiautoritářů a lidí z levicových stran a organizací). Třetí den se k demonstracím,

kteří se brzy změnil v bouře, připojilo přes 20 000 lidí v Aténách, 7000 v Soluni a tisíce dalších po celém Řecku. Těch, kdo se zapojili do pouličních bojů s policií, byla spousta – 10 000 se zdá být spíše umírněný odhad. Po celé zemi jich bylo mnohem více, zejména v pondělí, třetí den nepokojů. Toho dne se buď rozbíjely, rabovaly nebo vypalovaly banky, veřejné budovy a hlavně velké obchody. Ti, kdo se onoho dne podíleli na násilných aktech, nebyli homogenní masou: byl to zástup mladých lidí – středoškoláků a univerzitních studentů, námezdně pracujících, nezaměstnaných, přistěhovalců, fotbalových chuligánů, drogově závislých – z nichž jen část měla spojení s antiautoritářskou scénou. Právě kvůli různorodému složení byl tento zástup a jeho násilí pro spoustu politických (dokonce i pro některé organizované anarchisty) příliš „nekontrolovatelný“ a tak dali ruce pryč od toho, co se dělo. Od pondělního rána a během příštích dní docházelo po celé zemi k útokům na policejní stanice, které prováděli hlavně středoškoláci. Některé z těchto útoků byly velmi násilné – převracela se policejní auta a používaly se Molotovovy koktejly (povětšinou na západních předměstích Atén a v přístavu Pireaus) – ale demonstrování u policejních stanic se v celém Řecku stalo poměrně všeobecným a s mírnějšími formami protestu k němu docházelo i v některých snobských čtvrtích nebo v malých městech. Nepokoje se fakticky rozšířily a tak nabraly celostátních rozměrů díky živelným násilným protestům středoškoláků. Když hovoříme o střetech s policajty, mluvíme většinou o barikádách, házení kamenů a Molotovových koktejlů a nikoli o fyzických bojích. Celkově nejen účastníci nepokojů, ale také policie preferovala nepouštět se do „boje zblízka“ a raději nadměrně užívala slzný plyn.

Co se imigrantů týče, druhá generace mladých Albánců, kteří se na nepokojích podíleli, je do společnosti natolik dobře integrována, že jedině, když mezi sebou začali mluvit albánsky, tak jste poznali, že jsou to přistěhovalci. Většina z nich tady vyrostla, což je důvod, proč se v takovém rozsahu mohli spolu s mladými řeckými proletáři účastnit konfrontací s policajty, útoků proti státním budovám a bankám a také rabování. Takto jednat pro ně bylo „pohodlnější“ než pro další imigranty, povětšinou Asiaty a Afričany, kteří stále ještě žijí na okraji, izolováni ve svých etnických komunitách. Ostatním přistěhovaleckým komunitám tak bránil hlavně strach a nikoli „nedostatečné uvědomění“, aby se přidaly k násilným konfrontacím vně svých čtvrtí. Snadnější pro tyto imigranty bylo účastnit se bouří skrze rabování nebo navštěvování otevřené okupace Národní technické univerzity v centru Atén, kde jich žijí velké komunity. Když nepokoje propukly v „jejich“ sousedství, takto k nim „přispívali“. Na druhé straně se jim však dostalo nejagresivnějšího napadání ze strany policie i mediální propagandy. Byli prezentováni jako „plenitelé“ a „zloději“ a v některých případech proti nim fašisté a tajní policajti v civilním oblečení pořádali útoky ve stylu pogromů.

Celkově vzato by se dalo říci, že kromě středoškoláků a vysokoškoláků sehráli ve vzpouře aktivnější úlohu mladí dělníci, většinou s prekérním či „pružným“ zaměstnáním. Na ulicích byli mladí (či ne až tak úplně mladí) dělníci z různých sektorů jako třeba školství, stavebnictví, turistické a zábavní služby, doprava a dokonce i média. Co se továrních dělníků týče, ohledně jejich individuální participace na nepokojích nejsou žádné přesné odhady, neboť zprávy z takových pracovišť nevešly ve známost. Během okupace GSEE se objevily nápady rozdávat letáky před továrnami a volat dělníky z konkrétních pracovišť, aby přišli k okupantům, avšak rozpory mezi účastníky (zběžně zmíněné v naší chronologii událostí) učinily jakoukoli další akci – vyjma intervence v blízkých call centrech – obtížnou a tak se

promarnilo několik příležitostí. Krátce poté, co byla přistěhovalecká uklízečka Kuneva – jedna z dělníků, kteří navštívili okupovanou GSEE, aby se setkali s okupanty – napadena kyselinou sírovou, „povstali dělníci“ spolu s dalšími lidmi organizovali první solidární akce. V lednu se jim dokonce povedlo přimět k solidárním akcím i některé odborové organizace. Nepokoje na pracovištích nebyly nijak významněji citelné, tedy v tom smyslu, že nebyly vyhlášeny žádné stávky na jejich podporu. Jedinými výjimkami byla učitelská stávka v den pohřbu mladého Alexise a velká účast na stávkové demonstraci proti státnímu rozpočtu 10. prosince. Mimo to ponechala vzpoura pracoviště nedotčená.

Soudě podle hesel a útoků na policii, ve dnech vzpoury naprosto dominoval protipolicejní sentiment. Policajt zosobňoval moc a zejména brutalitu a aroganci moci. Byl však symbolem určité moci – moci peněz, moci prosazovat vykořisťování práce a prohlubovat třídní dělítka rozdělující řeckou společnost, proto se napadaly, vypalovaly nebo obsazovaly velké obchody, banky i státní budovy (radnice, budovy prefektur, ministerstva). Mohli bychom tedy mluvit o převažujících protipolicejních, protistátních a antikapitalistických náladách. Dokonce i levicovní intelektuálové uznávali, že vzpoura má třídní prvek a některé oficiální noviny přiznávaly, že se „vztek mladých lidí“ neprojevil jen kvůli policejnímu násilí. Policajti byli spíše tou nejviditelnější a nejsurovější špičkou ledovce složeného z korupčních skandálů vlády, bezpečnostně dohlížejícího státu – opancéřovaného po Olympiádě v roce 2004 – který ani nezaváhá a chladnokrevně střílí, neustálého útoku na mzdy, růstu nákladů na reprodukci dělnické třídy skrze postupnou demolici předchozího důchodového a zdravotnického systému, zhoršování pracovních podmínek a nárůst překérných pracovních míst a nezaměstnanosti, nadměrné zátěže uvalené na středoškoláky a vysokoškoláky (1), děsivého ničení přírody, atraktivní fasády sestávající z abstraktních předmětů touhy v nákupních střediscích a v televizních reklamách, které získáte jen tehdy, vydržíte-li obrovskou dávku vykořisťování a úzkosti. V prvních dnech vzpoury jste mohli všechny tyto důvody málem cítit ve vzduchu a pak následovala spousta textů, článků, letáků sepsaných buď povstanci, nebo sympatizanty a „komentátory“ a potvrzovaly, že v tom je „cosi hlubšího“. To „něco hlubšího“, o čem každý mluvil, byla potřeba překonat individuální izolaci od skutečného, pospolitého života (gemeinwesen), izolaci vytvořenou všemi výše zmiňovanými historickými důvody. Spontaneitu a nekontrolovatelnou povahu tohoto povstání prokazovala absence politických návrhů a tedy explicitní odmítnutí politiky. Byli to hlavně levičáci, kdo trval na konkrétních požadavcích jako třeba odstoupení vlády, odvolání protiteroristického zákona, odzbrojení policajtů a rozpuštění speciálních policejních jednotek. Avšak pocit, že v tom všem je „cosi hlubšího“, byl natolik dominantní, že jen jím je vysvětlitelná bezradnost některých opozičních stran, levicových organizací a jak jsme se již zmiňovali, dokonce i některých anarchistů. Žádné konkrétní politické požadavky neexistovaly, což pro obvyklé síly rekuperace a manipulace učinilo nepokoje, v kombinaci s jejich zuřivostí, příliš hroživé.

Od úplně prvních dní vzpoury byly v centru Atén rovněž obsazeny tři vysoké školy: Aténská Národní technická univerzita, Právnická fakulta a Ekonomická fakulta. Každá z nich byla obsazena jinou tendencí hnutí. Národní technická univerzita, která je nejbližší náměstí Exarchia, byla hlavním místem pro organizování střetů s policií. Její okupanti byli téměř reprezentativním průřezem rebelů v Aténách: mladí dělníci (přistěhovalečtí nebo řečtí), studenti a marginalizované živly – a řada z nich byli anarchisté. Okupanti Právnické fakulty, hlavně levičáci a nějací antiautoritáři,

organizovali demonstrace a diskuse. Na jedné z nich se shromáždili levičáckí odboráři, aby organizovali „rozšíření vzpoury“ na pracoviště, aniž by pak něco skutečně udělali, vyjma vydání několika letáků. Ekonomickou fakultu obsadili povětšinou anarchistické skupiny a antiautoritáři, kteří chtěli budovu využít ke kontrainformačním účelům. Velký důraz se kladl na organizaci každodenních aktivit. Zabrali univerzitní restauraci a vytvořili workshopy, které měly řídit okupaci a organizovat akce venku. Vylastněné zdroje univerzity se používaly i k dalším aktivitám, přičemž sloužily jako infrastruktura. Řada soudruhů se podílela na akcích, které odtud byly organizované, i když samotné okupace se neúčastnili. Všechny okupace sloužily jako „rudé základny“ hnutí, odkud se organizovaly podvratné akce (2) a kde mohli rebelové hledat azyl, bylo-li to zapotřebí. V Soluni byly dvě takové okupace ve středu města: Školu dramatu obsadili anarchističtí militanti a studenti divadelnictví, zatímco kanceláře Soluňské asociace barů až do čtvrtého dne vzpoury okupovali studenti, hlavně levičáci.

Rovněž bychom tu měli zmínit desítky okupací univerzitních kateder, které si odhlasovala studentská všeobecná shromáždění a stovky okupací středních škol v celé zemi.

Postupně se ukázalo, že násilí prvních dnů bylo kreativní v tom smyslu, že bylo nutným předpokladem nápaditějších a organizovanějších akcí, které následovaly. Po prvních pěti dnech nepokojů došlo k obsazení radnice v Agios Dimitrios (jižní předměstí Atén) organizovanému místními anarchistickými skupinami a některými dělníky, kteří tam pracují (převážně manuálně pracujícími). Okupanti organizovali mítinky s místními lidmi, svolávali „lidová shromáždění“, snažili se vzpouru rozšířit organizováním lokálních aktivit, které s ní vždy souvisely. Dokonce se snažily ponechat některé služby v budově v chodu bez mediace komunálních autorit. Dalšího dne byla obsazena recepce Ministerstva vnitra v Chalandri, severní předměstí Atén, a organizovaly se demonstrace a akce vždy spojené se vzpourou.

V Sykies, dělnickém předměstí Soluně, byla na pár dnů částečně obsazena radnice a o několik dní později následovala okupace komunální knihovny v soluňské čtvrti Ano Poli. Ta sloužila jako místo, kde se organizovaly „lidové shromáždění“ a demonstrace. Novou společnou charakteristikou všech těchto aktivit byl pokus „otevřít“ vzpouru místům bydliště. Tato shromáždění byla chápána jako „bojová shromáždění městských částí“ nebo „lidová shromáždění“, jak se jim říkalo. Ve většině případů se uvnitř tohoto společenského „otevření“ objevily odlišné tendence, zejména když vzpoura odeznívala. Jedna tendence chtěla organizovat komunitu boje, která by rozšiřovala témata vzpoury, zatímco druhá dávala přednost jakési aktivitě orientované spíše na řešení lokálních záležitostí, a to na permanentním základě. Na počátku shromáždění vypadala velice inovativně a živě. Nebyly v nich formální rozhodovací procedury nebo pravidlo většiny a podporovala se iniciativa. Do konce ledna však okupace budov – ať už veřejných, odborových nebo komunálních – přestaly vzkvétat a není jasné, jestli z této krátkodobé praxe vzejde nové hnutí.

V „obyvatelstvu“, či lépe řečeno v dělnické třídě jako celku, panovaly sympatie k účastníkům nepokojů, a to nejen proto, že se venku bily a demonstrovaly jejich děti, ale také proto, že cítili, že jde o spravedlivý boj. Velice populární bylo obzvláště vypalování bank, neboť tisíce lidí jsou zadlužené. Rabování nebylo akceptováno, alespoň ne otevřeně, díky silné úctě k soukromému vlastnictví nebo – v případě

levičáků a některých anarchistů – z morálních důvodů. Obecně řečeno, ze strany „obyvatelstva“ vůči povstalcům panovala spousta sympatií a zájmu, ale minimální aktivní angažmá.

Od první chvíle po úkladné vraždě, k níž došlo 6. prosince, byly aktivovány státní a mediální mechanismy, aby se postavily proti explozi proletářského vzteku. Zpočátku se pokoušely dostat možné reakce pod kontrolu s využitím spektakulárně podaných rezignací Pavlopoulose a Chinofotise (ministr vnitra a bývalý náměstek ministra), premiérova slibu, že kdokoli je zodpovědný za smrt 15letého dítěte, bude „exemplárně potrestán“, nesouhlasu všech opozičních stran a mnoha novinářů s vládou a „zdrženlivého přístupu“ policajtů k demonstrantům. Velmi rychle však pustily z řetězu všechny formy represe: vyhrožovaly vyhlášením výjimečného stavu v celé zemi, mobilizovaly fašisty a paravládni organizace „pobouřených občanů“, byly desítky zatčených a demonstranti byli bití, policie v Aténách znovu střílela. Společně s televizními mizery se všechny strany šéfů jako jedno tělo (přičemž Komunistická strana byla tou nejvulgárnější z nich) pokoušely šířit strach. Podobně dvě hlavní odborové konfederace, GSEE a ADEDY, zrušily rutinní stávkové demonstrace proti státnímu rozpočtu na nový rok, protože se obávaly nebezpečí, že se tyto demonstrace změní v nepokoje. I přes žvásty odborových byrokratů o tom, že vláda nedokáže zajistit pořádek a klid ve společnosti, však k demonstracím v den generální stávky došlo a byly vskutku divoké. Realita tedy byla jiná: byli to šéfové, kdo se bál. Když francouzský ministr zahraničí hned v prvních dnech povstání prohlásil, „Rád bych řekl, že nás trápí, každého trápí vývoj konfliktů v Řecku,“ vyjádřil strach šéfů z možnosti, že se tato sociální exploze rozšíří, neboť solidární demonstrace s povstalcem v Řecku se konaly v mnoha městech celého světa. Zejména ve Francii ministerstvo školství odvolalo nepopulární reformu středního školství, čímž ukončilo vznikající hnutí středoškoláků, kteří tleskali plamenům povstalectví v řeckých městech a maloměstech.

Ze strany státu a mediální propagandy bylo dominantní strategií separovat subjekty povstání. Buď povstání líčily jako dobrodružství pubertáků, jejichž věkem podmíněná vrozená citlivost jim dává právo rebelovat proti světu svých rodičů (jakoby proletářští rodiče oprávněně netoužili po zničení tohoto světa), nebo mobilizovaly rasistické reflexy s využitím falešného dělítka „řečtí demonstranti – přistěhovalečtí plenitelé“. Hlavně se pokoušely rozdělit demonstranty na hodné-pokojné a špatné-výtržníky. Šéfové a jejich poskokové potvrzovali právo demonstrovat, jen aby potlačili povstání. Protože se chtěli vyhnout ještě většímu zespolečenštění násilného chování na ulicích, všemožně se je snažili prezentovat jako činy „antiautoritářů“ nebo „chuligánů“, kteří pronikli na demonstrace jinak mírumilovných občanů. Ničení, jakožto proletářská akce, prohlásilo každodenní existenci policejních oddělení, bank a obchodních řetězců za momenty tiché války. Rovněž manifestovalo rozchod s demokratickým zvládnutím sociálního konfliktu, které toleruje demonstrace proti té či oné věci, pokud jsou ovšem prosty jakékoli autonomní třídní akce. Předseda vlády se opíral o nejzazší politický val panství kapitálu, tedy o demokracii, když prohlásil, že „sociální boje nebo smrt náctiletého si nelze plést s akcemi proti demokracii.“ Demokracie samozřejmě schvaluje devastaci měst a venkova, zamořování atmosféry a kontaminaci vody, prodej zbraní, vytváření skládek lidských bytostí, nucení nás, abychom přestali být lidmi a stali se předměty, které pracují (nebo hledají práci, neboť díky krizi je nebo bude stále více lidí nezaměstnaných). Naznačil tak, že někteří lidé mohou ničit, co se jim zachce, pokud tak vzniknou nové šance na zisk a podporuje se tak rozvoj. Ovšem

činit tak proti soukromému vlastnictví představuje pro společnost, která z něj učinila základní právo hned při svém zrodu, ten nejhorší skandál. Zapalování a rozbíjení tak znamená rány pro legitimitu této společnosti. „Zakuklení výtržníci“ je prázdný pojem, který má výlučně sloužit policii. Policie si monopolizuje utváření profilu hrozby. Měli bychom tu dodat, že od postřelení pořádkového policajta 4. 1. v Exarchii policejní represe proti demonstrantům eskalují. Místní lidé, kteří brání park v Aténách, zemědělci, kteří chtějí dojet na traktorech k parlamentu a demonstranti proti věznění těch, kdo byli doted' zatčeni, už nejsou napadáni jen slzným plynem, ale také granáty.

Pro mašinérii produkující obrazy byl pravým opakem „zakukleného výtržníka“ (což je vykonstruovaný obraz za účelem rozdělení proletářů) „pokojný občan, jehož majetek byl zničen“. Kdo byl tímto oslavovaným „pokojným občanem“, kterého rozhořčilo ničení? Při této příležitosti byli „pokojnými občany“ drobní podnikatelé, majitelé „malých“ obchodů, maloburžoazie. Stát ohlupuje i je, neboť mnohé z nich ničí kapitalistická krize. Během loňského prosince byl obrat poloviční než v prosinci 2007, a to nejen pro ulice s drahými obchody, ale také pro tržiště pod širým nebem, a to během nepokojů nebylo žádné takové tržiště napadeno... Šéfové tvrdili, že rozbíjení obchodů připravilo řadu lidí o práci, a přitom kvůli krizi má být v Řecku brzy předáno sto tisíc výpovědí. A to ničení „malých“ obchodů, které neprováděli zakuklení státní zaměstnanci, komentovali dělníci z takovýchto obchůdků v letáku sepsaném „Anonymní iniciativou prodavaček z Larisy“: „Číkoli pokusy terorizovat nás a přesvědčovat, že obrana nějakého majetku stojí nad lidským životem a důstojností, odsuzujeme. Mimo to, ony majetky vytvořila nezaplacená práce, práce načerno a nadpráce překérních dělníků. Při symbolických útocích na banky a veřejné budovy (pro Larisu a další provinční města to opravdu platí) nebyly poškozeni žádní drobní majitelé. Jestli jim na prodavačkách skutečně záleží, měli by jim zvýšit mizerné platy, které jim dávají, měli by se naučit, co to znamená sociální zabezpečení a měli by vytvořit lidskou pracovní dobu a podmínky.“

Levicové strany nepokoje zaskočily a zaujímaly k nim rozdílné postoje. SYRIZA (Koalice radikální levice), koalice Synaspismos (3) a další menší levičácké organizace zachovávaly ke vzpouře vyvážený postoj. Vrcholové vůdcové stranické mašinérie se neváhali distancovat od násilí účastníků nepokojů, dokonce je odsuzovali, ale ve srovnání s běsněním KKE tak činili umírněně. Oné úžasné noci 8. prosince demonstranti ze SYRIZA sice nadávali násilným demonstrantům, avšak nesnažili se jim v ničem bránit. Řadoví členové nebo voliči SYRIZA ve většině případů se vzpourou hodně sympatizovali, ačkoli ji prezentovali jako „výbuch mládeže“ a tudíž jako cosi jim vnějšího. Studenti ze SYRIZA se účastnili demonstrací proti policii a ve většině případů měli ke vzbouřencům mírnější postoj. KKE, která dokonale pochopila, že je-li součástí politického systému, je v sázce sama její politická moc, se rozhodla zaujmout policajtský postoj, který více připomínal krajní pravici, přičemž všechny účastníky nepokojů zatracovala jako „provokatéry“ manipulované domácími nebo zahraničními „temnými centry“. Co se týče levičáckých stran a organizací a obzvláště KOE (patří do koalice SYRIZA), ty byly pro vzpouru jakožto pro explozi, kterou „očekávali“, ale explozi bez „pozitivních“ požadavků. Proto dychtivě předkládaly seznam požadavků žádající, aby vláda odstoupila a ony tak mohly politicky něco vytěžit z obměny politického osazenstva. Z různých trockistických skupin byly některé aktivnější než jiné a podílely se na okupaci Právnické fakulty a KKE m-1 měla ke vzpouře docela pozitivní postoj, ale střetech s policií se

samozřejmě nepodílely. Obecně vzato, až na pár skupin měli levičáci ke vzpouře celkem povrchní vztah, takže se většinou účastnili demonstrací, ale ne dalších aktivit.

Sílu fašistů v Řecku nelze srovnávat se silou fašistů v Itálii 70. let 20. století. Hlavní neonacistická organizace (Chrisi Avgi – tj. Zlatý úsvit) může počítat s pár stovkami militantů v celém Řecku. Je tu také LAOS, krajně pravicová populistická strana, která je pátou stranou v řeckém parlamentu s 3,8% křesel, ale její militantní základnu je těžko vypočítat. Ačkoli se pravicoví militanti ve městech Patra (hlavně tam) a Larisa (v menší míře) účastnili represí proti vzpouře, není možné srovnávat situaci v Itálii a v Řecku, protože fašisté v Řecku nejsou tolik organizovaní. Byli jedním z útočišť státu, když mediální propaganda a policejní represe nestačily, ale jen v Patra mají organizační základnu (s dlouhou tradicí – vždyť v roce 1991 byl na jedné okupované škole v Patra zavražděn středoškolský učitel Temponeras tehdejším tajemníkem mládežnické pobočky pravicové strany, která je dnes ve vládě).

Nepokoje byly spojené s konkrétní politickou subkulturou – se subkulturou anarchistů a antiautoritářů v Řecku, kteří sehráli velice důležitou úlohu během prvních dvou dní bouří a hlavně ten první. Jejich okamžitá násilná reakce na onu vraždu odpálila sociální explozi, která je předčila a rozšířila se do celého Řecka. Vzhledem k aktivitám studentů a dalších částí proletariátu, které nechaly na prosincové vzpouře svoji stopu, ji nelze redukovat na rituály pouličních bitek, pro něž se tato subkultura zdá být tradičně zapálená, ale také je v nich polapená.

Ačkoli vzpoura skončila, stále jsou viditelné její stopy. Některé okupace trvají (4), solidarita se zatčenými a duch vzpoury ještě spojuje různé prvky, které se na povstání podílely (i když se objevují určité známky sektářství a ideologií), vynořují se nové boje s radikálnějšími charakteristikami a násilí proti státu se zdá být mnohem legitimizovanější.

Všechny povstalecké živly diskutují vzestup nových organizačních forem a obsah boje. Ty levicové strany, které vzpoura zaskočila, a ony na ni zíraly s úžasem, toho politicky moc nenabídnou. Ty jen doufají v nové členy a vypadá to, že vzpourou zůstaly spíše nedotčeny. Odborů, jakožto formy i obsahu boje, malých nebo velkých, se povstání rovněž nedotklo nebo k němu byly dokonce nepřátelské. V konfrontaci s tak mocnými gesty neposlušnosti a útokem na všechny instituce nedokážou hlavní strany skrýt svůj strach. Existují jisté známky, že každodenní život i obvyklá politika se vrací do normálu, ale jsou tu i stopy nových aliancí a praktik, které budou potřebovat čas, aby získaly jasnější podobu a obsah.

TPTG, Blaumachen

4. 2. 2009

Poznámky:

- 1) Ohledně krize kapitalistické reprodukce a nedávných bojů vysokoškolských studentů v Řecku, viz náš text „Permanentní krize ve školství“ na libcom.org
- 2) Některé z nich se zmiňují v naší chronologii prosincových událostí.
- 3) Synaspismos původně vznikla na konci 80. let 20. století jako volební koalice dvou řeckých komunistických stran, KKE a Řecké levice – následovnice eurokomunistické

Komunistické strany Řecka (Domáci). Po rozpadu SSSR se KKE očistila od všech nestalinistických členů a koalici opustila.

4) V lednu, po nepokojích, kdy stále ještě probíhaly nějaké kvazisyndikalistické/kvazibuřičské aktivity, překerní mediální dělníci (a další dělníci a studenti ze solidarity) na několik dní obsadily budovu Svazu novinářů v Aténách, aby diskutovali o vytvoření jednotného odborového svazu pro média a odsoudili mediální lži ve vztahu ke vzpouře. Momentálně zůstává okupovaná Opera, kterou obsadili tanečníci, různí umělci a ze solidarity dělníci a studenti.